

15.03.2024

Стрембицька Л.А.

Конспект уроку з української мови, 8 клас

Тема:Поняття про відокремлення. Відокремлені другорядні члени речення.

Мета:

- **навчальна:**сформувати в учнів поняття про відокремлення, з'ясувати з якою метою відбувається відокремлення, розрізняти уточнюючі члени речення й відокремлені, навчити визначати відокремлені члени в реченнях, визначати умови їх відокремлення;
- **розвивальна:**розвивати логічне мислення, увагу, уміння висловлювати власну думку та робити висновки;
- **виховна:**виховувати любов до рідного краю, повагу до традицій українського народу.

Посилання:<https://museum-portal.com/ua/museum/the-microminiatures-museum-of-mykola-syadri>

Відокремлення — це виокремлення одного з другорядних членів речення з метою вираження його змісту за допомогою інтонації в усному мовленні та комами або тире — на письмі: *А я все йду, самотній на землі* (М. Коцюбинський). *Тихі, ніжні зорі спадали з неба — білі, непрозорі* (Леся Українка).

Відокремлені члени є особливо важливими в змісті речення. Відокремлення відбувається для того, щоб

- зосередити увагу на чомусь;
- виділити щось;
- уточнити;
- розмежувати основне й другорядне;
- відтінити.

Для відокремлення членів речення важливими найчастіше бувають такі чинники:

- місце щодо слова, від якого залежить другорядний член; порівняйте: *Збудований у центрі міста музей радує відвідувачів* і *Музей, збудований у центрі міста, радує відвідувачів*;
- поширений чи непоширений член речення; порівняйте: *Сестра молодша поїде до Умані* і *Сестра, молодша на три роки, поїде до Умані*;
- якою частиною мови виражене означуване слово; порівняйте: *Замислені відвідувачі поверталися з музею* і *Замислені, вони поверталися додому*;
- якою частиною мови виражений другорядний член речення; порівняйте: *Зинзені туристи проходять вузькими коридорами* і *Зинзеннячись, туристи проходять вузькими коридорами*.

, Відокремлені члени речення ,

1. Відокремлені додатки

- питання відмінків (крім «кого?», на відміну від «чого?»)
- виключення, включення чи заміщення
- *крім, за винятком, особливо, замість, зокрема, на відміну від...*

2. Відокремлені означення

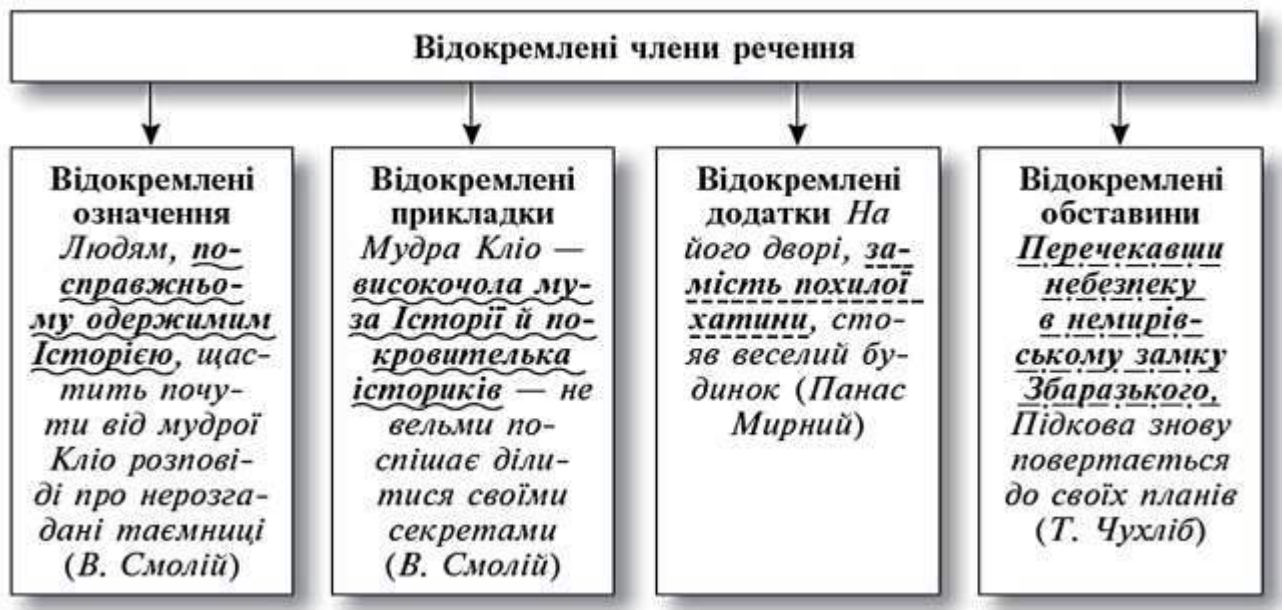
- питання «який?»
- (діє)прикметниковий зворот

3. Відокремлені прикладки

- питання «який?», але не прикметник
- пояснення, уточнення
- *тобто, наприклад, зокрема, навіть, як-от, а саме...*

4. Відокремлені обставини

- *незважаючи на, закінчуючи, починаючи з...*
- дієприслівниковий зворот

Лінгвістичне конструювання.

Сконструйте речення з поданих слів, укажіть відокремлені члени речення.

Хмарки, небу, по, розкидані; пливли, легенькі, вітром. Село, розкиданими, зоряним, зачароване, небом, хороше, хатками, синіє. Вкриті, яблуні, гілля, нахилили, рясно, плодами, землі, до.

Домашнє завдання.

Виписати із творів Т. Шевченка 6 речень із відокремленими членами.